

Příjem a zpracování vizuálních informací v dopravním provozu

Mgr. Dana Černochová

Abstrakt

Teoretická část práce se zabývá zrakovým vnímáním řidiče. Pozornost je věnována především vnímání vizuálních informací v rozsahu celého zorného pole. Z psychologického hlediska je důležitý pojem funkční zorné pole, tedy konstrukt, který zohledňuje nejen vnímání, ale také pozornost. Jeho velikost závisí na množství informací, které je nunto v daném okamžiku zpracovat. V zahraničí se užívá termín „Useful field of view“ pod zkratkou UFOV, v německy psané literatuře se uvádí termín „nutzbares Sehfeld“ pod zkratkou NSF.

Experimentální část práce je zaměřena na posouzení změn vizuálního vnímání v rozsahu zorného pole ve vztahu k věku. K tomu byl použit základní soubor, který tvořilo 1361 osob ve věku od 18 do 90 let. V dalších dílčích kapitolách je práce věnována experimentu, ve kterém byla užitá přidaná sekundární úloha jako nezávisle proměnná s cílem zjistit, zda má zvýšená kognitivní zátěž vliv na rozsah funkčního zorného pole. Pro tento experiment byl použit soubor 645 osob ve věku 18-90 let. Parametry zrakového vnímání v situaci se sekundární zátěží a v situaci bez sekundární zátěže byly sledovány také z hlediska vztahu k výsledkům některých osobnostních a výkonových metod.

Na základě analýzy bylo zjištěno, že všechny sledované parametry zrakového vnímání významně korelují s věkem ve smyslu zhoršování výkonu. Další nálezy potvrdily, že při zvýšených nárocích na distribuci pozornosti dochází ke zúžení rozsahu zorného pole a ke zvýšení počtu chybných reakcí na periferní podněty. Záměrem práce bylo přispět nejen k doplnění poznatků o zrakovém vnímání řidiče, ale také k rozšíření možností psychodiagnostiky v rámci posuzování psychické způsobilosti k řízení motorového vozidla.